

بیوه‌ها

آریل دورفمن

مترجم
بهمن دارالشفایی

نسترا
تهران

۱۳۹۷

Ariel Dorfman
Widows
Seven Stories Press, New York, 2002

Dorfman, Ariel	دورفمن، آریل، ۱۹۴۲ -	سرشناسه:
	بیوه‌ها؛ آریل دورفمن؛ مترجم: بهمن دارالشفایی.	عنوان و پدیدآور:
	تهران، نشر ماهی، ۱۳۹۶.	مشخصات نشر:
	۲۰۸ ص.	مشخصات ظاهری:
	ISBN 978-964-209-297-0	شابک:
	فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.	یادداشت:
Wido.	عنوان اصلی:	یادداشت:
	داستان‌های شیلیایی - قرن ۲۰ م.	موضوع:
	دارالشفایی، بهمن، ۱۳۵۹ - ، مترجم.	شناسه‌ی افزوده:
	۱۳۹۶ ۹۲۲/د ۳/PR	رده‌بندی کنگره:
	۸۸۲/۹۱۴	رده‌بندی دیویی:
	۴۹۴۵۹۲۴ ملی:	شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی:

بیوه‌ها

آوریل دورفمن
بهمن دارالشفاپی
مهدی نوری

نویسنده
مترجم
ترجمه

پاییز ۱۳۹۷
۱۵۰۰ نسخه

چاپ اول
تیراژ

حسین جادی
سید محمد حسینی

مدیر هنری
ناظر چاپ
حروف‌نگار

ارمان
ص. پیر
ابراهیم

لینوگرافی
چاپ جلد
چاپ متن و صحافی

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۹-۲۹۷-۰
همه‌ی حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشر ماهی

تهران، خیابان انقلاب، رویه‌روی سینما سپیده، شماره‌ی ۱۱۷۶/واحد ۴

تلفن و دورنگار: ۶۶۹۵ ۱۸۸۰

www.nashremahi.com

مقدمه‌ی مترجم

به خاله‌طیبه و آیدین

به خاله‌مینا، سایه، زویا و سارا

و به خاطره‌ی عموناصر و عموتقی

آریل در بهمن سال ۱۹۴۲ در آرژانتین به دنیا آمد. پدر بزرگ و مادر بزرگش «یهودی‌ها» روسیه بودند که اوایل قرن بیستم به آرژانتین مهاجرت کرده بودند. پدرش اقتصاددانی چپ‌گرا بود که در دهه‌ی چهل و با قدرت گرفتن نظامیان را متکراته تصمیم گرفت به آمریکا مهاجرت کند. بنابراین آریل که شش سال او را زندگی‌اش را در کشوری اسپانیایی‌زبان گذرانده بود، در کشوری انگلیسی‌زبان به مدرسه رفت و همین باعث شد به گفته‌ی خودش هر دو زبان برایش زبان مادری باشد و کتاب‌های متعددی به هر دو زبان بنویسد.

دور فمین یازده ساله بود که دوران سیاه مک‌کارتیسم و به‌نوردها تمام اشخاص و گروه‌های چپ‌گرا در آمریکا شروع شد و پدر دور فمین به‌باره مجبور شد تن به مهاجرتی تازه بدهد. این بار به شیلی رفتند و ده سال نوجوانی و جوانی آریل در این کشور سپری شد. در همین دوران بود که ملیت شیلیایی اختیار کرد و تا همین امروز هم او را بیش از هر چیز نویسنده‌ای شیلیایی می‌دانند.

در سال ۱۹۷۰ و با پیروزی سالوادور آلنده در انتخابات ریاست

جمهوری شیلی، دورانی جدید در زندگی بسیاری از شیلیایی‌ها و از جمله آریل دورفمن آغاز شد، دورانی که دورفمن در گفت‌وگویی با مترجم آن را بهترین دوران زندگی‌اش می‌داند. او در آن سه سال از مشاوران فرهنگی آینده بود و در نتیجه بعد از کودتا مجبور شد زندگی مخفی در پیش بگیرد. بعد از چند ماه توانست مخفیانه از شیلی خارج شود و به اروپا بگریزد. دورفمن چند سالی در هلند و فرانسه زندگی کرد و تبدیل به یکی از فعالان و روشنفکران علیه دیکتاتوری ژنرال آگوستو پینوشه شد. بیوه‌های یکی از کتاب‌های است که او در همین دوران تبعید نوشت. نوشته‌شدن این کتاب داستان جالبی دارد که خود نویسنده در مقدمه‌اش به تفصیل شرح داده است.

در اواسط دهه هشتاد میلادی، دورفمن به آمریکا رفت تا از آن‌جا راهی مکزیک شود و به او استیلا می‌ی، همسر سالوادور آلنده، پیوند که بعد از کودتا در آن کشور زندگی می‌کرد و از رهبران مخالفان شیلیایی در خارج از کشور بود. در همین زمان بود که تغییرات سیاسی در مکزیک عرصه را بر بوسی تنگ‌تر کرد و دورفمن هم نتوانست به مکزیک برود. مدتی در آمریکا ماند تا بلکه گشایشی حاصل شود اما سرانجام این اقامت چندروزه بدل به اقامتی دائمی شود. او به استخدام دانشگاه دوک در ایالت کارولینای شمالی درآمد و تا امروز نیز در همان‌جا زندگی می‌کند.

بعد از برکناری پینوشه از قدرت در سال ۱۹۹۰، او همراه خانواده‌اش به شیلی برگشت تا دوباره در این کشور زندگی کند، اما تغییرات جامعه‌ی شیلی باعث شد چند ماه پیش‌تر دوام نیاورد و دوباره به آمریکا برگشت. آریل دورفمن جزئیات زندگی‌اش در تبعید و آن چند ماه

نسبتاً مفصل داشته باشم. همیشه هم دوست داشتم کتابی از او ترجمه کنم. وقتی همکارانم در نشر ماهی پیشنهاد ترجمه‌ی پیوه‌ها را دادند، ابتدا با این توجیه که ترجمه‌ی احمد گلشیری هنوز در بازار هست آن را نپذیرفتم. اما بعد ترجمه را دقیق‌تر بررسی کردیم و متوجه شدیم این ترجمه حق مطلب را ادا نکرده است. این شد که به این نتیجه رسیدم کتاب ارزش بازترجمه دارد. ضمن این‌که به نظرم این داستان آن قدر که لایقش بوده دیده نشده است و ما وارم انتشارش در مجموعه‌ی جیبی‌های نشر ماهی باعث شود خوانندگان سری پیدا کنند.

درباره‌ی محتوای کتاب چیزی نمی‌گویم، چون خود دورفمن در مقدمه‌اش به تفصیل گفته است. می‌ماند یکی دو نکته درباره‌ی ترجمه‌ی کتاب.

تجربه به من نشان داده که هر ترجمه‌ای، هر قدر هم خوب، بخشی از مقصود نویسنده منتقل نمی‌شود و به طریقی اولی در ترجمه از زبان واسطه مفاهیم بیش‌تری از دست می‌رود. از همین رو، مجموعه قصدم این بوده که تا جای ممکن هر کتابی را از زبان اصلی‌اش ترجمه کنم. پیوه‌ها در اصل به زبان اسپانیایی نوشته شده و بعد به انگلیسی ترجمه شده است. اما همان‌طور که پیش‌تر آمد، می‌دانستم دورفمن خود را به سببی دوزبانه می‌داند و می‌تواند به هر دو زبان انگلیسی و اسپانیایی فکر کند و بنویسد. نامه‌ای به دورفمن نوشتم و دغدغه‌ام را با او در میان گذاشتم و فارسی را درباره‌ی ترجمه‌ی انگلیسی کتاب به قلم استیون کسلر پرسیدم. جواب دورفمن این بود: «درباره‌ی ترجمه‌ی کسلر باید بگویم که من در ویرایش این ترجمه مشارکتی فعالانه داشته‌ام و بخش‌هایی از ترجمه را که با متن

اسپانیایی مطابقت نداشت باز نویسی کرده‌ام، بنابراین می‌توانم بگویم این ترجمه‌ی کاملی از متن من است و مرجعی مناسب برای ترجمه به فارسی. «طبعاً این پاسخ دغدغه‌ی من را رفع کرد.

در این کتاب، به علت دشواری متن، بیش از کتاب‌های دیگری که ترجمه کرده‌ام وامدار ویرایش مهدی نوری هستم. با این همه، اگر خطایی به ترجمه راه یافته باشد، مسئولیت آن با من است و مثل همیشه از خوانندگان کتاب درخواست دارم اگر اشتباهی در کتاب دیدند، به ناشر اطلاع بدهند تا در چاپ بعدی تصحیح کنیم.

از مصطفی حسینی، ناظر چاپ نشر ماهی، ممنونم که کتاب را به شکلی زیبا به چاپ رساند. نیز از دوست عزیزم مهرداد واعظی‌نژاد که بارها در فهم جملات طولانی و پیچیده‌ی کتاب کمک کرد و مرحله پوراآذر که نسخه‌ی نهایی را خواند و نجاتی را تذکر داد.

بهمن دارالشفایی

پاییز ۱۳۹۷